

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน

ในหัวข้อต่อ ๆ ไป จะกล่าวเป็นลำดับด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร 4 ฝ่าย และครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนเขตทั้งหมด 8 เขต มีจำนวน 89 โรงเรียน รวมผู้บริหาร ทั้งหมด จำนวน 445 คน ครูทั้งหมด จำนวน 890 คน รวมเป็นประชากร 1,335 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการสุ่มจากตารางของ Darwin Hendel (1977, p.82 อ้างถึงใน เกียรติสุตา ศรีสุข, 2549, หน้า 20) ได้ผู้บริหาร จำนวน 205 คน และครู จำนวน 269 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 474 คน

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและครู

ที่	จำนวนเขต	จำนวนโรงเรียน ของ ประชากร	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1.	สำนักงานเขตธนบุรี	17	85	170	225	40	54	94
2.	สำนักงานเขตคลองสาน	7	35	70	105	20	32	52
3.	สำนักงานเขตบางกอกใหญ่	6	30	60	90	14	21	35
4.	สำนักงานเขตบางกอกน้อย	15	75	150	225	32	42	74
5.	สำนักงานเขตตลิ่งชัน	16	80	160	240	30	37	67
6.	สำนักงานเขตบางพลัด	11	55	110	165	29	32	61
7.	สำนักงานเขตจอมทอง	11	55	110	165	28	30	58
8.	สำนักงานเขตทวีวัฒนา	6	30	60	90	12	20	32
รวม		89	445	890	1,335	205	269	474

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 50 ข้อ แยกเป็น ด้านการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ

ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ ด้านการส่งเสริมพัฒนาความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อซึ่งได้ให้คะแนนไว้ดังนี้ คือ

ระดับ 5 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของ (\bar{X}) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ภายใต้งค์ประกอบ 5 ด้าน ตามเกณฑ์ระดับความคิดเห็นของ บุญชม ศรีสะอาด (2542, หน้า 166) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Rensis Likert ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน แยกเป็นองค์ประกอบ 5 ด้าน กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ได้ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน แยกเป็นองค์ประกอบ 5 ด้าน จำนวน 50 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตลอดจนการใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงแล้วนั้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ดร.พัชรินทร์ ศิริสุข รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธาตุทอง

4.2 ดร.จตุพล ขงศรี อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

4.3 นางสาวเน่งน้อย ผ่องศิริ หัวหน้าช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 200-201) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .97

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขพร้อมกับให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจก่อนแล้วจึงนำใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเนิ่นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยไปพบด้วยตนเอง

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 474 ฉบับ เก็บคืนได้ 474 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์นำแบบสอบถามลงรหัสและศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ และแสดงจำนวนร้อยละ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายข้อภายใต้องค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ขั้นที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ภายใต้อุปกรณ์ประกอบ 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ t-test (Independent) ในการวิเคราะห์ความแตกต่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการศึกษาของ วาโร เฟิงส์วส์ดี (2551, หน้า, 250, 260, 283, 284, 296) ดังนี้

1. ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน ร้อยละ
	f	แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน จำนวนคะแนน หรือข้อมูลทั้งหมด

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนข้อมูล หรือคะแนนทั้งหมด

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน t – test (independent)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนก
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

5. ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (\text{Index of item objective congruence})$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
-----	-----	--

$\frac{\sum R}{n}$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

6. ค่าความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (L. I. Cronbach)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อสอบ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ